

Knelpunten in voorgestelde wijziging vermogensrendementsheffing

Banken hebben kennis genomen van de voorgestelde belastinghervormingen in box 3 via de brief die aan de Tweede Kamer (2019-0000148689) is gestuurd, d.d. 6 september 2019. In de brief worden de plannen aangekondigd voor een nieuw regime voor belastingheffing in Box 3.

In de [samenvatting van het Ministerie van Financiën](#) beschrijft de staatssecretaris de voordelen voor spaarders. Voor beleggers gaat het belastingtarief echter omhoog (van 30% naar 33%) en nog belangrijker: het forfaitaire rendement wordt fors opgeschroefd en de belastingschijven verdwijnen in box 3. De belastingschijven worden vervangen door verschillende forfaitaire rendementen op verschillende vermogenscategorieën (zoals beleggen en sparen). De wijzigingen betekenen bijvoorbeeld dat een relatief kleine belegger gelijk na het heffingvrije vermogen, 33% belasting over 5,33% fictief rendement verschuldigd is. Het heffingvrije inkomen van 400 euro is voor de meeste (pensioen)beleggers te beperkt van opzet. Samenvattend gaat voor spaargeld de box 3-belasting drastisch omlaag. Voor alle andere box 3-vermogenscategorieën wordt de box 3-belasting verhoogd.

De banken verwelkomen het besluit spaarders niet meer te belasten op niet-behaald rendement. Maar nu het opbouwen van vermogen voor veel Nederlanders steeds belangrijker wordt door een terugtrekkende overheid op het gebied van zorg, studie en pensioen vindt de Nederlandse Vereniging van Banken het niet verstandig om beleggen fiscaal minder aantrekkelijk te maken.

Positie Nederlandse banken

Als het huidige voorstel onverkort wordt omgezet in wetgeving, zien banken naast bovengenoemde positieve effecten ook nadelige gevolgen:

- 1.** Vermogensopbouw wordt door de voorgestelde belastingwijziging ontmoedigd. Beleggers zullen vanwege de toegenomen belastingdruk ofwel 'terugkeren' naar het meer risicoloze sparen, ofwel zich wenden richting meer risicovollere beleggingen om forfaitaire rendementen te benaderen.
- 2.** Particuliere beleggers die lange termijn beleggen in het kader van hun (aanvullend) pensioen worden fiscaal ontmoedigd. Dit staat haaks op het toegenomen belang van vermogensopbouw, gezien de veranderde arbeidsmarkt en lage-rente omgeving (**een mogelijke versimpeling van het derde pijler pensioenbeleggen zou hier uitkomst kunnen bieden**).

De eerste twee genoemde gevolgen hebben een nadelige impact op de mogelijke vermogensopbouw van Nederlanders. Beleggen – langjarig, gespreid en zonder te grote risico's – en daardoor vermogen opbouwen is voor grote groepen Nederlanders de **enige** weg om een welvaartsvaste aanvulling op hun pensioen te organiseren. Dit in tegenstelling tot sparen, dat na belasting en vooral inflatie de komende jaren geen vermogensgroei en zelfs een negatief rendement oplevert. Simpel gesteld: steeds groter wordende kwetsbare groepen kunnen enkel (pensioen)vermogen opbouwen via beleggen, en niet (meer) via sparen.

De gedragseffecten op basis van de voorgenomen wijzigingen kunnen grote groepen Nederlanders over twintig/dertig jaar per saldo miljarden armer maken (gegeven de door overheid te verwachte rendementen op beleggen). Het gaat daarbij niet om zeer vermogende beleggers, die inderdaad al meer belasting betaalden, maar om – toekomstig - financieel kwetsbare groepen als zzp-er's en flexwerkers. Zelfs voor hen die tot voor kort voldoende collectief pensioen opbouwden is door de lage rente een noodzaak ontstaan om aanvullend pensioen op te bouwen. De pensioenfederatie waarschuwde niet voor niets: "De zorgen .. betreffen .. de explosieve stijging van de premies en waar die niet kan stijgen een dramatische daling van de pensioenopbouw". Ook het Centraal

Planbureau (CPB) noemt in de [Macro-Economische Verkenning](#) die op Prinsjesdag is gepubliceerd het risico van pensioenkortingen reëel.¹

Bij mogelijk toekomstige marktdalingen zal een forfaitair rendement van 5,33% een onevenredig zware last zijn voor hen die lange termijn vermogen op willen bouwen. De brief van de staatssecretaris geeft geen antwoord op de knelpunten die wij hierboven hebben beschreven. Daarom doet de NVB een beroep op het kabinet om met bovenstaande rekening te houden bij de verdere invulling van de wetwijziging.

¹ Zie CPB MEV - <https://www.cpb.nl/macro-economische-verkenning-mev-2020>